

**Povinný subjekt:
Úřad městské části Praha 13
Sluneční náměstí 13/2580
158 00 Praha 58**

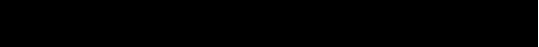
V Praze dne 15. 5. 2021

Žádost o informace

Vážený,

níže uvedenou žádost o informaci podávám jako zastupitel Městské části Prahy 13 a také z důvodu právní jistoty podle zákona č.106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím.

Žádám tedy o elektronické zaslání (na e-mail zastupitele nebo do datové schránky) právních stanovisek, předběžných posouzení nebo jakýchkoliv podkladů, na základě kterých se městská část rozhodla řešit následující spory soudní cestou místo smíru. Jedná se o soudní spory se zastupiteli

 o uveřejnění informací v radničním měsíčníku STOP. Tyto podklady využité pro kvalifikovaného rozhodnutí MČ žádám zvlášť pro každý spor včetně všech odvolání a dovolání.

Pro informaci dodávám, že dle skutečného právního výkladu Ministerstva vnitra (viz Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 1/2016 k rozsahu informací poskytovaných členovi zastupitelstva obce v souvislosti s výkonem jeho funkce <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-odk-c-1-2016-pravo-clena-zastupitelstva-obce-na-informace.aspx>) mám na uvedené informace jako zastupitel nárok.

Předem děkuji za Vaši vstřícnost.

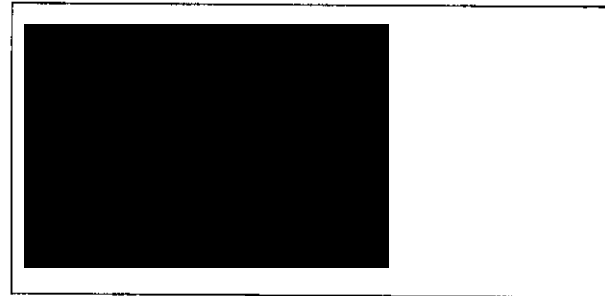
S pozdravem

Městská část Praha 13

Úřad městské části
Odbor legislativně - právní

VÁŠ DOPIS ZN. / ZE DNE
15.5.2021

NAŠE ZNAČKA
P13-24325/2021

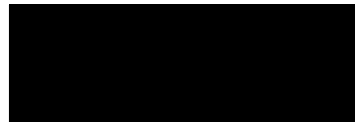
VYŘIZUJE/LINKA
235011248

PRAHA
20.5.2021

[REDACTED]
na základě Vaší žádosti ze dne 15.5.2021 Vám zasílám požadovaný dokument (viz příloha).

MČ Praha 13 si pro Vámi uváděné spory nechala zpracovat pouze 1 obecnou právní analýzu

S pozdravem

vedoucí odboru legislativně-právního
Úřad městské části Praha 13

Městská část Praha 13
Úřad městské části
odbor legislativně právní
Sluneční nám. 2580/13, 158 00 Praha 5

Městská část Praha 13
Sluneční nám. 2580/13
158 00 Praha 5

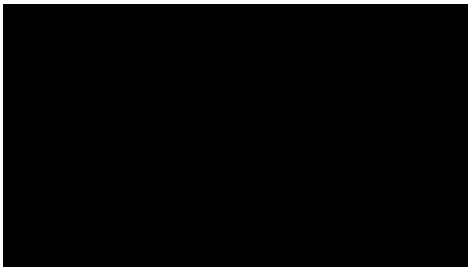
IČ: 00241687
DIČ: CZ00241687

Tel. ústředna:
235 011 111

epodatelna@praha13.cz
ID datové schránky: zv6bsur
www.praha13.cz

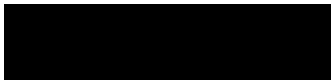
7. června 2019

Vaše značka

Naše značka
MČ Praha 13 / 2019

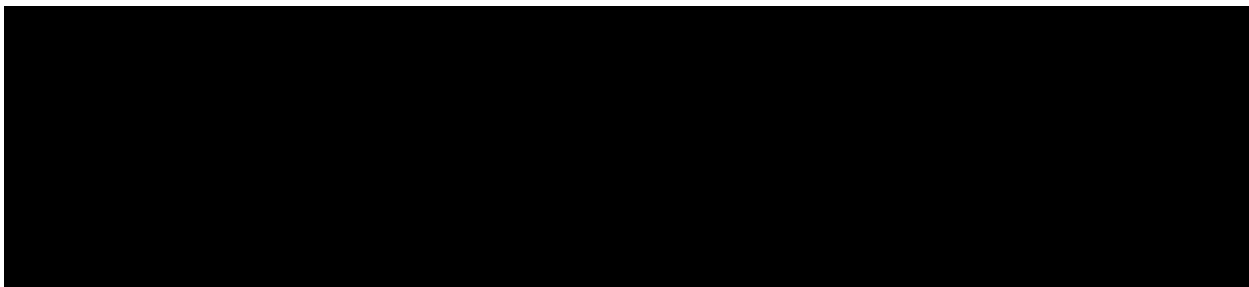
Posouzení rozsahu povinnosti vydavatele periodického tisku územního samosprávného celku uveřejnit sdělení členů zastupitelstva

na základě žádosti Městské části Prahy 13, se sídlem Praha 13, Stodůlky, Sluneční náměstí 2580/13, identifikační číslo osoby 00241687 (dále jen "**Městská část**") jsme vypracovali posouzení (dále jen "**Stanovisko**") povinnosti Městské části jako vydavatele periodického tisku uveřejnit sdělení členů zastupitelstva Městské části a reakce dotčených členů zastupitelstva Městské části na toto sdělení.

1. **PŘEDMĚT STANOVISKA**

Předmětem tohoto Stanoviska je právní posouzení:

- (a) rozsahu povinnosti Městské části (jako vydavatele periodického tisku územního samosprávného celku) poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení a reakcí na sdělení, které vyjadřují názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku o tomto územním samosprávném celku podle ustanovení § 4a zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), v platném znění (dále jen "**Tiskový zákon**"); a
 - (b) rozsahu povinnosti Městské části (jako vydavatele periodického tisku územního samosprávného celku) poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku podle ustanovení § 4a Tiskového zákona.
-

2. VÝCHOZÍ SKUTKOVÝ STAV

Městská část je vydavatelem zpravodaje STOP (Stodůlecký posel) (dále jen "**Zpravodaj**").¹ Rozsah jednotlivých vydání a obsahovou náplň Zpravodaje spravuje pětičlenná redakční rada, jejíž členové jsou jmenováni radou Městské části.

Dne 6. května 2019 adresoval [REDAKCE] člen zastupitelstva Městské části (dále jen "**Zastupitel**") redakční radě Zpravodaje v elektronické podobě žádost o uveřejnění sdělení vyjadřující názor členů zastupitelstva [REDAKCE] ve Zpravodaji (dále jen "**Žádost**"). Zastupitel prostřednictvím Žádosti požadoval uveřejnit v "*nejbližším možném*" vydání Zpravodaje sdělení přiložené k Žádosti s názvem "*Uzavřením výborů potlačuje koalice opozici i hlas veřejnosti*" (dále jen "**Sdělení**").

Sdělení sestává ze čtyř (4) odstavců, jejichž obsah shrnujeme následovně:

- (a) První (1.) odstavec odkazuje na dubnové jednání zastupitelstva Městské části, kde měla být ze strany koalice odhlasována změna jednacího řádu výborů zastupitelstva a přijato rozhodnutí, že jednání výborů zastupitelstva bude neveřejné (dále jen "**Rozhodnutí**"). Zastupitel uvádí, že důvodem přijetí Rozhodnutí je cílená snaha koalice o znemožnění přístupu opozice a veřejnosti na jednání výborů za účelem zamezení informovanosti opozice a veřejnosti o fungování místní samosprávy a snaha koalice "*vytlačit 11členný klub Zelených a Pirátů ze všech výborů a komisí*".
- (b) V následujícím, druhém (2.), odstavci Zastupitel uvádí, kteří zastupitelé pro přijetí Rozhodnutí hlasovali a kteří zastupitelé se hlasování zdrželi, a dále uvádí, že v důsledku přijetí Rozhodnutí je nově veřejnost oprávněna se účastnit pouze jednání zastupitelstva, která se konají v dopoledních hodinách, kdy je většina veřejnosti v práci.
- (c) Třetí (3.) odstavec obsahuje kritické vyjádření paní [REDAKCE] klubu Zelených a Pirátů pro 13, k možným důsledkům jednání zastupitelstva v kontextu přijetí Rozhodnutí.
- (d) Ve čtvrtém (4.) odstavci je obsaženo kritické vyjádření [REDAKCE] předsedy klubu Zelených a Pirátů pro 13, k přijetí Rozhodnutí, a zejména pak kritika zdůvodnění přijetí tohoto Rozhodnutí ze strany zastupitelstva Městské části.

Sdělení, které Zastupitel žádá zveřejnit ve Zpravodaji, obsahuje jednak (i) skutková tvrzení o přijetí Rozhodnutí; a dále (ii) přidružené hodnotící soudy členů zastupitelstva územního samosprávného celku (politickou kritiku přijetí Rozhodnutí, jeho případné důsledky), přičemž celý kontext Sdělení (i s ohledem na nadpis) vyznívá jako údajné cílené potlačení opozice zastupitelstva Městské části a veřejnosti ze strany vládnoucí koalice zastupitelstva Městské části.

¹ Zpravodaj je vydáván měsíčně s výjimkou měsíce července a srpna, a to pod stejným názvem, s obdobným obsahem a v obdobné grafické úpravě, jedná se tedy o periodický tisk ve smyslu ustanovení § 3 písm. a) Tiskového zákona.

K obsahu Sdělení se vyjádřili další členové zastupitelstva Městské části a požádali rovněž o uveřejnění těchto sdělení (dále jen "**Reakce**"). Znění Reakcí nám pro potřeby vypracování tohoto Stanoviska nebyla předložena.

3. **POVINNOST POSKYTNOUT PŘIMĚŘENÝ PROSTOR PRO UVEŘEJNĚNÍ SDĚLENÍ**

3.1 Rozsah poskytnutého přiměřeného prostoru

Vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku je v souladu s ustanovením § 4a Tiskového zákona povinen "*poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku, týkající se tohoto územního samosprávného celku*".

Otázka přiměřenosti poskytnutého prostoru je, mimo jiné, posuzována s ohledem na:

- (a) délkou textu sdělení;
- (b) povinnost vydavatele radničních periodik poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku (k tomu blíže část 4 (*Povinnost poskytovat objektivní a vyvážené informace*));² a
- (c) uplatnění zákonných výjimek pro odmítnutí uveřejnění doplňující informace (k tomu blíže část 6.2 (*Zákonné výjimky*)).

Pokud se týká délky sdělení, upozorňuje rozhodovací praxe soudů na nezbytnost posouzení rozsahu textu sdělení "*ve vztahu k celkovému rozsahu radničního periodika, a to i z pohledu řady několika periodických vydání*".³ Tím je zamezeno cíleným zkracováním jednotlivých vydání radničních periodik ze strany vydavatele a následným odmítnutím uveřejnit sdělení (nebo doplňující informace) zastupitelů z důvodu uměle vytvořeného nedostatku místa v periodiku a obdobným excesům ze strany vydavatele radničních periodik.

Vodítko pro určení, zda rozsah sdělení (nebo doplňující informace), která má být zveřejněna, není excesivní, poskytl Krajský soud v Ústí nad Labem, když uzavřel, že se jedná o přiměřený rozsah sdělení (nebo doplňující informace), pokud "*nepřesahuje jednu stranu textu a s ohledem na závažnost otázky pro komunální politiku i pro občany*".⁴

Naproti tomu uplatnění práva na sdělení (a doplňující informaci) neznamená, že vydavatel radničního periodika automaticky převezme celý text navrhovaného sdělení (doplňující informace).⁵ Vydavatel má právo text nejprve, mimo jiné, kvantitativně zhodnotit a přistoupit

² Povinnost je zakotvena v ustanovení § 4a Tiskového zákona.

³ Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. ledna 2017, sp. zn. 15 C 74/2016, s. 16.

⁴ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. října 2016, sp. zn. 9 Co 766/2016.

⁵ Důvodová zpráva k novele Tiskového zákona, tj. zákonu č. 305/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "**Novela**").

k případné redakční úpravě uveřejňovaného sdělení (doplňující informace). Uvedený závěr je rovněž podpořen rozhodovací praxí soudů.⁶

Ve vztahu ke Sdělení a s ohledem na obsah Zpravodaje lze uzavřít, že text Sdělení není nepřiměřeně rozsáhlý, když se rozkládá přibližně na polovinu strany velikosti A4.

3.2 Spoluautorství

Sdělení Zastupitele je podepsáno (i) Zastupitelem a (ii) paní [REDAKCE] rovněž zastupitelkou Městské části, a obsahuje citovaná vyjádření k Rozhodnutí obou uvedených autorů Sdělení. Vzhledem k tomu, že Žádost podal pouze Zastupitel, je vhodné, aby Městská část jako vydavatel radničního periodika, resp. redakční rada Zpravodaje, ověřila, že zastupitelka [REDAKCE] je spoluautorkou Sdělení, jak vyplývá ze Sdělení a Žádosti, resp. že si přeje Sdělení uveřejnit.

Důsledkem uvedeného ověření je zejména vyloučení odpovědnosti Městské části jako vydavatele např. z hlediska odpovědnosti za zásah do ochrany osobnostních práv třetích osob.

Uvedený závěr nepředpokládá, že by Městská část jako vydavatel Zpravodaje měla ověřovat obsah sdělení a doplňujících informací nebo převzatá tvrzení uvedená ve sděleních a doplňujících informacích, která zastupitelé požadují uveřejnit. Odpovědnost za případná porušení práv třetích osob se v těchto případech přesouvá na zastupitele jako autory sdělení. K odpovědnosti vydavatele radničních periodik blíže v části 4.3 (*Odpovědnost za obsah uveřejněného Sdělení*).

3.3 Uveřejnění kritiky

Smyslem institutu sdělení informace podle Tiskového zákona je "donutit" vydavatele radničních periodik k poskytnutí přiměřeného prostoru pro příspěvky všech členů zastupitelstva a zajistit tak naplnění zejména následujících cílů:

- (a) zajištění operativní reakce na události týkající se územního samosprávného celku;
- (b) sdělení veřejnosti jiného názoru či nové informace ohledně aktuální problematiky;
- (c) posílení práv opozice vyjádřit v radničních periodikách své názory, tedy posílení plurality názorů jednotlivých členů zastupitelstva;
- (d) posílení objektivní informovanosti občanů územně samosprávných celků o činnosti jimi volených zastupitelů a úředníků a osob ovlivňujících život občanů územně samosprávných celků;
- (e) zamezení diskriminace ve zveřejňování informací;
- (f) posílení názorové plurality ve veřejné diskuzi v daném obvodu;
- (g) snížení rizika zneužívání periodik jedním politickým uskupením, a tím i ve svém důsledku snížení rizika vytváření korupčního prostředí; a

⁶ Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. ledna 2017, sp. zn. 15 C 74/2016, s. 15.

- (h) umožnění realizovat právo zastupitelů na svobodu projevu a právo šířit informace a právo občanů přijímat informace a právo na samosprávu.⁷

Vzhledem k tomu, že radniční noviny jsou často financovány z rozpočtu obce (městské části), měly by sloužit k vyjádření názorů jak vládnoucího uskupení, tak opozice. Sdělení (a doplňující informace) mají mít potenciál podnítit a aktualizovat veřejnou diskuzi nebo být jejím spouštěčem. Z uvedeného vyplývá, že pro zachování smyslu institutu sdělení a doplňující informace je nezbytné uveřejňovat i kritická politická vyjádření zastupitelů, resp. jejich hodnotící soudy týkající se věcí veřejných jako základní atribut svobody projevu zastupitelů.

K uvedenému se vyjádřil rovněž Ústavní soud, když uvedl, že "*pro demokracii, chápanou jako vládu lidu, lidem a pro lid, je životní nutností šíření informací, myšlenek a názorů, ať už pochvalných či kritických, proto, aby byla veřejnost zásobena všemi dostupnými fakty nezbytnými pro vyvolání kvalitní debaty ve věcech celospolečenského zájmu a následného utváření názoru jednotlivců či k dosažení konsenzu o řízení a obstarávání věcí celospolečenského zájmu. Tisk bývá také titulován hlídacím psem demokracie, neboť tím, že informuje o záležitostech veřejného zájmu, zároveň upozorňuje na negativní jevy ohrožující chod demokratické společnosti; informace může být podnětem pro adekvátní nápravu ze strany příslušných orgánů či vyvolat určité vzepětí veřejnosti vyjadřující nespokojenost s momentálním stavem, které může vést k rychlejšímu odstranění negativ. Otevřenost odlišným názorům a kritickým pohledům skýtá obohacení společnosti, dostatek informací může napomáhat k bourání názorových stereotypů a podporovat zvýšení tolerance. V neposlední řadě svoboda projevu a právo na informace výrazně přispívají k osobnímu růstu jedince jak v oblasti intelektuální, tak osobnostní, což je taktéž v zájmu otevřené demokratické společnosti.*"⁸

Podporu uveřejňování kritických názorů vyjádřil rovněž Evropský soud pro lidská práva, který svobodu projevu označil za jednu ze základních podmínek pokroku demokratické společnosti, s tím, že je třeba ji vztáhnout nejen na "*informace a myšlenky, které jsou přijímané příznivě či jsou považovány za neškodné či bezvýznamné, ale i na ty, které zraňují, šokují nebo znepokojují*".⁹

Jak vyplývá z výše uvedeného, obsah periodického tisku územního samosprávného celku může být angažovaný, kritický a názorově vyhraněný, samozřejmě vždy při zachování objektivity a pravdivosti sdělení o faktech, aby ve svém celku vytvářely pestrou a z hlediska názorového spektra společnosti reprezentativní kombinaci, podporující co nejširší a nejotevřenější diskuzi o společensky relevantních tématech týkajících se daného územního samosprávného celku. Nepřípadnost názoru kritika z hlediska logiky a podjatost kritika nedovolují samy o sobě bez

⁷ Blíže v důvodové zprávě k Novele.

⁸ Nález Ústavního soudu ze dne 4. dubna 2005, sp. zn. IV. ÚS 146/04.

⁹ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Handyside proti Spojenému království ze dne 7. prosince 1976, č. 5493/72, odst. 48.

dalšího učinit závěr, že kritik vybočuje z projevu, který lze označit za přiměřený,¹⁰ "pouze v případě, že jde o kritiku věci či jednání osob veřejných, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění, je třeba považovat takovou kritiku za nepřiměřenou".¹¹ Výjimečná ingerence veřejné moci pak bude namísto při zjevně excesivní formě prezentace názorů, typicky u vulgárních projevů. I zde je však vždy nutno hodnotit celkový kontext projevu. Vydavatel radničního periodika je tedy povinen uveřejňovat alternativní názory, a to včetně kontroverzí a emocionality, a nemá poskytovat pouze bezbarvý a opatrnický obsah.¹²

Z hlediska povahy výroku je stěžejní, zda uveřejněné výroky mají charakter skutkového tvrzení či hodnotícího (hodnotového) soudu.¹³ Zatímco existenci faktů lze prokázat a skutková tvrzení by proto měla být pravdivá, pravdivost jejich hodnocení podrobit důkazům nelze, ta tvoří podnět k diskusi. Pokud se týká Sdělení, obsahuje jak skutková tvrzení, která by měla být pravdivá, tak kritické hodnotící soudy.

Skutková tvrzení Sdělení se týkají přijetí Rozhodnutí a tvrzení, že "hlavní motivací této změny je vyhlášený boj koalice (ODS, Hnutí ANO a KDU-ČSL/STAN) se silící opozicí, a to zejména Zelenými a Piráty pro 13. Poté, co David Vodrážka na podzim těsně obhájil pozici starosty na Praze 13, rozhodl se s podporou svého klubu ODS a hlavního koaličního partnera Hnutí ANO vytlačit 11členný klub Zelených a Pirátů ze všech výborů a komisí, a tudíž je odstříhnout od informací o tom, co se na radnici děje..." Pokud, např. z důvodové zprávy Rozhodnutí, vyplývá jiný důvod přijetí Rozhodnutí, mohou ostatní zastupitelé žádat alespoň uveřejnění Reakce na uvedená tvrzení Zastupitele, a vydavatel, za podmínek, že toto skutkové tvrzení ve Sdělení je nepravdivé, přistoupit k redakční úpravě textu Sdělení. Tento závěr podpořil rovněž Krajský soud v Ústí nad Labem, který rozhodl¹⁴ o zamítnutí uveřejnění doplňující informace zastupitele města Krupky v části jeho nepravdivých skutkových tvrzení.

4. POVINNOST POSKYTOVAT OBJEKTIVNÍ A VYVÁŽENÉ INFORMACE

Vydavatel radničního periodika je povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o daném územním samosprávném celku.¹⁵ Objektivní a vyváženou je taková informace, která byla vybrána z dostupné sumy informací a je relevantní pro danou událost v celém jejím kontextu.

¹⁰ Obdobně náleží Ústavního soudu ze dne 11. listopadu 2005, sp. zn. I. ÚS 453/03; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Lingens proti Rakousku ze dne 8. července 1986, stížnost č. 9815/82, odst. 46.

¹¹ Nález Ústavního soudu ze dne 20. května 2014, sp. zn. IV. ÚS 1511/13.

¹² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. května 2010, sp. zn. 7 As 23/2010.

¹³ Nález Ústavního soudu ze dne 15. března 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03.

¹⁴ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. října 2016, sp. zn. 9 Co 766/2016.

¹⁵ Ustanovení § 4a Tiskového zákona.

Požadavek na objektivitu a vyváženost informací o územním samosprávném celku se uplatní v:

- (a) politické rovině, kdy, jak je uvedeno výše, tiskoviny nesmí být zneužity žádnou politickou stranou; a
- (b) společenské a kulturní rovině tak, aby radniční noviny reflektovaly demografický charakter a obsahovaly informace o různých událostech pro různé věkové kategorie v obvodu.

4.1 Objektivní informace

Pojem objektivitu je možné charakterizovat jako (i) neutralitu zpravodajství, (ii) nestrannost, kdy nejsou názory menšinových skupin (politických i společenských) potlačovány ve prospěch názorů jiných, a (iii) pravdivost. Nedílnou součástí objektivitu je nepochybně také "*správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení)*".¹⁶ Podle Nejvyššího správního soudu je nadto nevyvážeností skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch jiných.¹⁷

Právní pojem objektivitu je tedy nutno vnímat optikou požadavku uveřejnění názoru druhé strany.

Důraz na objektivitu ve vztahu k radničním periodikům je kladen zejména s ohledem na specifičnost periodických tiskovin územních samosprávných celků, které často mají monopolní postavení,¹⁸ a zajištění přiměřeného prostoru pro vyjádření různých politických názorů, jak je uvedeno výše.

Požadavek objektivitu, stejně jako vyváženosti, se týká výlučně periodického tisku územního samosprávného celku a výlučně informací týkajících se tohoto územního samosprávného celku.

4.2 Vyváženost informací

Zásada vyváženosti informací spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických a společenských alternativ co do rozsahu a úpravy obsahu radničního periodika.¹⁹ Jak uzavřel Nejvyšší správní soud, každý subjekt musí dostat "*alespoň určitou minimální šanci ke své prezentaci tak, aby byl naplněn požadavek jejich plurality; nad tuto minimální úroveň musí být zastoupení ... subjektů ... přiměřené jejich politickému a společenskému významu*".²⁰ Vyváženost a rovný přístup do periodického tisku územního samosprávného celku přitom nelze chápat

¹⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. května 2010, sp. zn. 3 As 6/2010.

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ Chaloupková, H.; Holý, P.; Urbánek, J.; § 4a []. In: Chaloupková, H.; Holý, P.; Urbánek, J. Mediální právo. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2018, s. 10.

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. června 2006, sp. zn. Vol 15/2006.

mechanicky jako absolutní právo všech subjektů podílejících se na veřejném životě samosprávného celku, nýbrž pohledem tzv. odstupňované rovnosti.

Princip tzv. odstupňované rovnosti byl definován rozhodovací praxí soudů v souvislosti s určením rozsahu přístupu politických stran k veřejnoprávním médiím. Nejvyšší správní soud²¹ pomocí této zásady určil rozsah vyváženosti obsahu a rovného přístupu kandidujících politických subjektů do veřejnoprávních médií, kdy každá politická strana má mít možnost prezentovat své postoje v rozsahu, který bude odpovídat její politické síle. Přestože byla tato zásada artikulována v souvislosti s předvolební prezentací v televizním vysílání, uplatní se i pro účely publikace v periodickém tisku územního samosprávného celku.²²

Městská část je proto v souladu s tímto principem jako vydavatel periodik povinna poskytnout možnost všem politickým stranám vyjádřit se ve Zpravodaji v poměru podle míry jejich zastoupení v zastupitelstvu, a případně zasáhnout do rozsahu takových vyjádření, aby byla z její strany respektována uvedená zásada odstupňované rovnosti.

4.3 Odpovědnost za obsah uveřejněného Sdělení

V obecné rovině platí, že vydavatel periodického tisku je objektivně²³ odpovědný za jeho obsah.²⁴ Tato odpovědnost se vztahuje k článkům, které vyjadřují stanovisko sdělovacího prostředku nebo jeho redaktora. Za pravdivost údajů obsažených v reklamě a v inzerci uveřejněných v periodickém tisku vydavatel neodpovídá.²⁵ Tento závěr potvrdil rovněž Nejvyšší soud České republiky v usnesení ze dne 22. prosince 2005, sp. zn. 30 Cdo 993/2005. Uvedená výjimka však neplatí pro reklamu a inzerci samotného vydavatele,²⁶ čímž zůstává nedotčena odpovědnost vydavatele podle zvláštních právních předpisů.²⁷

Na straně jedné Tiskový zákon tedy předjímá odpovědnost vydavatele radničních periodik, na straně druhé mu ukládá povinnost uveřejnit sdělení a doplňující informaci zastupitele²⁸ a stanoví

²¹ Například v rozhodnutí ze dne 29. září 2006, číslo jednací Vol 15/2006-20.

²² Zákodárce vyjádřil předpoklad uplatnění principu odstupňované rovnosti pro periodický tisk územního samosprávného celku ve zvláštní části důvodové zprávy k Novele, k bodu 2.

²³ Objektivní odpovědností se rozumí odpovědnost za protiprávní stav, tedy za výsledek, jehož předpokladem není zavinění vydavatele.

²⁴ Ustanovení § 4 Tiskového zákona.

²⁵ Toto pravidlo je zakotveno v ustanovení § 5 Tiskového zákona.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Zvláštními právními předpisy se na tomto místě rozumí například zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, v platném znění; nebo zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ Ustanovení §§ 4a, 11a, 15a Tiskového zákona.

taxativní výčet výjimek (v části 6.2 (*Zákonné výjimky*)) z této povinnosti vydavatele uveřejnit sdělení a doplňující informaci dotčeného zastupitele.

Rozhodovací praxe soudů dovozuje,²⁹ že z uvedeného střetu povinností vydavatele radničních periodik vyplývá, že vydavatel je co do obsahu sdělení (doplňující informace) dotčeného zastupitele odpovědný jen v tom rozsahu, pokud zveřejnil sdělení (doplňující informaci) dotčeného zastupitele i přes skutečnost, že byly naplněny zákonné výjimky z této povinnosti (v části 6.2 (*Zákonné výjimky*)), tedy že (i) uveřejněním navrženého textu byl spáchán trestný čin nebo správní delikt; či (ii) uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy.

Tento výklad soudy přijaly s odůvodněním, aby vydavatelé radničních periodik nevyužili zamítnutí uveřejnění sdělení (doplňující informace) z důvodu preventivní obrany proti případným budoucím nárokům třetích osob z titulu odpovědnosti za zásah do osobnostních práv. Vydavatel radničního periodika nelze spravedlivě uložit bezbřehou odpovědnost za publikaci něčeho, co ovlivnit nemohl.³⁰ Vydavatel nadto logicky nemá prostředky k dostatečnému ověření (i) pravdivosti údajů zaznávajících ve sdělení (doplňující informaci); nebo (ii) pravdivosti skutkového základu, z něhož vychází kritika dotčeného zastupitele ve sdělení (doplňující informaci).

Tento závěr, avšak ve vztahu k obdobným institutům odpovědi a dodatečného sdělení, dovozuje rovněž odborná literatura z doby před přijetím Novely, podle které "*odpovědnost za obsah periodického tisku je odpovědností objektivní a podmínkou vzniku není zavinění. Vydavatel periodického tisku tak odpovídá za to, aby obsahem neporušil chráněná práva třetích osob. Zákon však stanoví z této výlučné odpovědnosti některé výjimky, jakými jsou např. odpovědnost za pravdivost údajů v reklamě či odpovědnost v souvislosti s uplatněním práva na odpověď a dodatečné sdělení upravené v § 15*" Tiskového zákona.³¹

Z uvedeného vyplývá, že s přihlédnutím k zákonným výjimkám uveřejnění ve prospěch vydavatele, **odpovídá za obsah sdělení a doplňující informace dotčený zastupitel a nikoli vydavatel**. Opačný výklad by pak podle soudů mohl vést až k neúčinnosti Novely a jejím původním cílům.

Uvedený přístup výkladu soudy v nedávné rozhodovací praxi přijaly s tím, že pokud by se umožnilo vydavatelům odmítnout publikaci sdělení (doplňující informace) jen kvůli hypotetickému dotčení práv či zájmů třetích osob, tedy z důvodu, že nelze zcela vyloučit, že se uveřejnění dotkne práv třetích osob, "*pak by vskutku z institutu sdělení (doplňující informace) nemusel v reálném*

²⁹ Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. ledna 2017, sp. zn. 15 C 74/2016.

³⁰ Blíže rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. ledna 2017, sp. zn. 15 C 74/2016.

³¹ Chaloupková, H.: Zákon o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon) a předpisy související, 2.vydání, C.H. Beck, 2006, s. 20 a násl.

životě nic vyrůst (či zbýt), jelikož vydavatel nebude mít v tomto směru jistotu nikdy a dotčený zastupitel by tak pravidelně neuspěl s žádostí o publikaci sdělení".³²

Rozumným interpretačním východiskem je umožnit zamítnutí publikace sdělení (nebo doplňující informace) z hlediska (ne)pravdivosti pouze u jednoznačně rozpoznatelných nepravdivostí, u zjevné nepravdy, která je i vydavateli známa.

Pro úplnost doplňujeme, že v případě, že by sdělení (nebo doplňující informace) obsahovalo skutkový základ kritiky zjevně nepravdivé v tom podstatném (ani celkové vyznění by neodpovídalo pravdě), pak jde o legitimní aplikaci výjimky z pravidla povinnosti uveřejnit sdělení (doplňující informaci). U těchto jasně rozpoznatelných nepravdivostí zcela chybí legitimní zájem žadatele (zastupitele) o publikaci a jednalo by se tedy o zneužití institutu sdělení (doplňující informace), čímž by publikace byla zjevně v rozporu s dobrými mravy a naplnila zákonnou výjimku, kdy vydavatel radničního periodika není povinen sdělení nebo doplňující informaci uveřejnit.³³

5. POSOUZENÍ POVINNOSTI UVEŘEJNIT SDĚLENÍ A REAKCE

Jak vyplývá z výše uvedeného obecného rámce, Městská část je povinna Zastupiteli poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění Sdělení a ostatním zastupitelům přiměřený prostor pro uveřejnění Reakcí, které vyjadřují názor zastupitelů ve vztahu k fungování samosprávy Městské části. Rozsah této povinnosti je třeba vždy posoudit, mimo jiné, s ohledem na:

- (a) zásadu odstupňované rovnosti; a
- (b) možnosti aplikace zákonných výjimek (uvedených v části 6.2 (*Zákonné výjimky*)) pro uveřejnění sdělení nebo doplňující informace.

5.1 Uveřejnění z pohledu zásady odstupňované rovnosti

V souladu s uplatněním principu odstupňované rovnosti by měli všichni dotčení zastupitelé, tj. Zastupitel jako spoluautor Sdělení a autoři Reakcí, mít alespoň minimální prostor pro uveřejnění svých názorů ve Zpravodaji. Limitace jakýchkoli jejich dalších vyjádření nad tento minimální prostor by měla být provedena důsledně s ohledem na politické zastoupení příslušných zastupitelů v zastupitelstvu Městské části.

Pokud Reakce zastupitelů představují např. více příspěvků jediného zastupitele na totéž téma, může Městská část zvážit jejich redakční zkrácení nebo neuveřejnění s odkazem na princip odstupňované rovnosti.

5.2 Uveřejnění z pohledu aplikace zákonných výjimek

Jak jsme uvedli v Části 2 (*Výchozí skutkový stav*), obsahem Sdělení jsou (i) skutková tvrzení o přijetí Rozhodnutí; a (ii) přidružené hodnotící soudy členů zastupitelstva územního

³² Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. ledna 2017, sp. zn. 15 C 74/2016.

³³ Tamtéž.

samosprávného celku (politická kritika přijetí Rozhodnutí, jeho případné důsledky), přičemž celý kontext Sdělení (i s ohledem na nadpis) vyznívá jako údajné cílené potlačení opozice zastupitelstva Městské části a veřejnosti ze strany koalice zastupitelstva Městské části.

Pokud se týká skutkových tvrzení ve Sdělení, je nezbytné, aby Městská část posoudila, zda je skutkově pravdivé, že (i) bylo přijato Rozhodnutí a (ii) důvody jeho přijetí (např. podle důvodové zprávy k Rozhodnutí) odpovídají důvodům uvedeným ve Sdělení, tj. *"hlavní motivací této změny je vyhlášený boj koalice (ODS, Hnutí ANO a KDU-ČSL/STAN) se silící opozicí, a to zejména Zelenými a Piráty pro 13. Poté, co David Vodrážka na podzim těsně obhájil pozici starosty na Praze 13, rozhodl se s podporou svého klubu ODS a hlavního koaličního partnera Hnutí ANO vytlačit 11členný klub Zelených a Pirátů ze všech výborů a komisí, a tudíž je odstříhnout od informací o tom, co se na radnici děje..."* Pokud, např. z důvodové zprávy Rozhodnutí, vyplývá jiný důvod přijetí Rozhodnutí, mohou ostatní zastupitelé žádat alespoň uveřejnění Reakce na uvedená tvrzení Zastupitele, a vydavatel, za podmínek, že toto skutkové tvrzení ve Sdělení je nepravdivé, může přistoupit k redakční úpravě textu Sdělení. Tento závěr podpořil rovněž Krajský soud v Ústí nad Labem, který rozhodl³⁴ o zamítnutí uveřejnění doplňující informace zastupitele města Krupky v části jeho nepravdivých skutkových tvrzení.

Hodnotící tvrzení obsažená ve Sdělení je Městská část jako vydavatel povinna posoudit z pohledu, zda (i) nejsou vulgární či jinak excesivní a (ii) nenaplnují zákonné výjimky (uvedené v části 6.2 (*Zákonné výjimky*)) pro neuveřejnění Sdělení, tedy zda nenaplnují skutkové podstaty trestných činů nebo neobsahují výroky proti dobrým mravům. Z textu Sdělení, který nám byl předložen, lze uzavřít, že hodnotící soudy tam uvedené žádnou z uvedených překážek nenaplnují a mohou být proto uveřejněny.

6. MOŽNÉ NEGATIVNÍ DŮSLEDKY NESPLNĚNÍ POVINNOSTI UVEŘEJNIT SDĚLENÍ A REAKCE

6.1 Uveřejnění doplňující informace

Ze zákonné úpravy vyplývá,³⁵ že člen zastupitelstva může po vydavateli požadovat uveřejnění tzv. *"doplňující informace"*, pokud vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku:

- (a) neuveřejní sdělení navrhované zastupitelem po dobu tří (3) měsíců ode dne doručení tohoto sdělení vydavateli; nebo
- (b) neuveřejní sdělení navrhované zastupitelem v nejbližším následujícím vydání, pokud není periodický tisk ve lhůtě tří (3) měsíců ode dne doručení tohoto sdělení vydavateli vydán; nebo
- (c) uveřejní sdělení, ale člen zastupitelstva bude mít za to, že mu vydavatel neposkytl přiměřený prostor pro vyjádření, když jeho sdělení neúměrně zkrátil nebo změnil.

³⁴ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. října 2016, sp. zn. 9 Co 766/2016.

³⁵ Tato povinnost je zakotvena v ustanovení § 11a odst. 1 Tiskového zákona.

Vydavatel je povinen doplňující informaci uveřejnit v periodickém tisku územního samosprávného celku, ve kterém neuveřejnil nebo neposkytl přiměřený prostor pro sdělení. Žádost o uveřejnění doplňující informace musí splňovat formální náležitosti: (i) mít písemnou formu, a (ii) obsahovat návrh znění doplňující informace, která má být uveřejněna.³⁶ Žádost o uveřejnění doplňující informace musí být vydavateli doručena nejpozději do tří (3) měsíců ode dne:

- (a) marného uplynutí tříměsíční lhůty k uveřejnění sdělení; nebo
- (b) kdy mělo být sdělení uveřejněno v nejbližším následujícím vydání, pokud není periodický tisk ve lhůtě tří (3) měsíců ode dne doručení tohoto sdělení vydavateli vydán; nebo
- (c) uveřejnění zkráceného nebo změněného sdělení, kdy člen zastupitelstva má mít za to, že mu vydavatel neposkytl přiměřený prostor pro vyjádření,

jinak právo na uveřejnění doplňující informace zaniká.³⁷

Pomocí institutu doplňující informace může dotčený zastupitel žádat buď o uveřejnění toho, co chtěl sdělit v původním nezkráceném nebo nezměněném rozsahu, nebo toho, co vydavatel nezveřejnil vůbec.³⁸ Vydavatel je pak (při zachování veškerých výše uvedených limitů a korektivů) povinen pro případ, že zastupiteli neposkytl přiměřený prostor pro sdělení, uveřejnit doplňující informaci.³⁹ Pro úplnost dodáváme, že dotčený člen zastupitelstva, na jehož žádost byla vydavatelem uveřejněna doplňující informace, již není oprávněn požadovat uveřejnění další doplňující informace k této doplňující informaci.⁴⁰

Pokud tedy v posuzovaném případě Městská část ve Zpravodaji (i) vůbec neuveřejní Sdělení a Reakce; nebo (ii) neuveřejní Sdělení v rozsahu navrhovaném Zastupitelem, může se Zastupitel na Městské části domáhat uveřejnění doplňující informace. Tu by Městská část měla publikovat opět s ohledem na uplatnění principu odstupňované rovnosti.

6.2 Zákonné výjimky

Od povinnosti uveřejnit doplňující informaci jsou Tiskovým zákonem⁴¹ oprostěny případy, kdy by:

³⁶ Ustanovení § 15a Tiskového zákona. Obdobně také rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 20. ledna 2017, sp. zn. 15 C 74/2016.

³⁷ Jedná se o tzv. prekluzivní lhůtu.

³⁸ Zvláštní část důvodové zprávy k Novele, k bodu 5.

³⁹ Povinnost vydavatele vyplývá z ustanovení § 11a odst. 2 Tiskového zákona.

⁴⁰ Ustanovení § 11a odst. 3 Tiskového zákona.

⁴¹ Ustanovení § 15 ve spojení s ustanovením § 15a odst. 3 Tiskového zákona.

- (a) uveřejněním navrženého textu byl spáchán trestný čin nebo přestupek; nebo
- (b) uveřejnění navrženého textu bylo v rozporu s dobrými mravy.

Uvedené výjimky z obecné povinnosti vydavatele uveřejnit doplňující informaci je nezbytné aplikovat v přílehlajících situacích, vždy s ohledem na zásadu restriktivního použití výjimek,⁴² tj. je nutné neuplatňovat výjimky ledabyle v dostatečně neodůvodněných případech.

6.3 Soudní řízení

V případě, že by Městská část neuveřejnila ani požadovanou doplňující informaci v zákonné lhůtě, může se Zastupitel obrátit na soud, který by přezkoumal oprávněnost jeho požadavku na uveřejnění doplňujících informací a případně rozhodl o povinnosti Městské části uveřejnit požadované doplňující informace.

Negativním důsledkem soudního řízení (pro případ, že by soud došel k závěru, že Městská část byla povinna uveřejnit Sdělení v širším rozsahu a vyhověl tím Zastupiteli) je úhrada nákladů soudního řízení, popřípadě nákladů na právní zastoupení. Vznik těchto nákladů nelze přičítat jako škodu způsobenou rozhodnutím orgánů Městské části a dovozovat automaticky odpovědnost představitelů Městské části, pokud při svém jednání zohlednili veškeré aspekty dopadů zveřejnění, a pokud jejich rozhodnutí bylo založeno na přesvědčení, že jsou naplněny zákonné důvody pro nezveřejnění. Postup Městské části by v takovém případě byl zcela legitimní.

7. SHRUTÍ A DOPORUČENÍ

Ve vztahu k základním otázkám tohoto Stanoviska lze shrnout následující:

- (a) Městská část je jako vydavatel Zpravodaje povinna uveřejnit Sdělení a Reakce, splňují-li podmínky pro uveřejnění uvedené v tomto Stanovisku a za podmínek, že je respektován princip odstupňované rovnosti.
- (b) V souladu s uplatněním principu odstupňované rovnosti by měli všichni dotčení zastupitelé, tj. Zastupitel jako spoluautor Sdělení a autoři Reakcí, mít alespoň minimální prostor pro uveřejnění svých názorů ve Zpravodaji. Limitace jakýchkoli jejich dalších vyjádření nad tento minimální prostor by měla být provedena důsledně s ohledem na politické zastoupení příslušných zastupitelů v zastupitelstvu. Pokud Reakce zastupitelů představují např. více příspěvků jediného zastupitele na totéž téma, může Městská část zvážit jejich redakční zkrácení nebo neuveřejnění s odkazem na princip odstupňované rovnosti.
- (c) Text Sdělení, který nám byl předložen, není nepřiměřeně rozsáhlý a měl by tak být spolu s Reakcemi (splňují-li podmínky pro uveřejnění podle tohoto Stanoviska) uveřejněn

⁴² Blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. září 2005, sp. zn. 2 Afs 92/2005, Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2008, sp. zn. 1 Afs 98/2008; usnesení Ústavního soudu ze dne 22. ledna 2015, sp. zn. III. ÚS 3593/14, bod 12; rozsudek Soudního dvora ze dne 4. října 2012, ve věci Finnair Oyj proti Timy Lassooy, C-22/11, bod 38.

v tištěné podobě Zpravodaje. Pokud uveřejnění Sdělení a Reakcí v tištěné verzi periodika není technicky, ekonomicky nebo jinak možné, mohou být texty Sdělení a Reakcí uveřejněny v elektronické podobě Zpravodaje. V tomto ohledu doporučujeme uveřejnit Sdělení a Reakce společně (v tištěné nebo elektronické podobě), aby např. nedošlo k nedůvodnému zvýhodnění některého ze zastupitelů tím, že jeho sdělení bude uveřejněno jiným způsobem než sdělení ostatních zastupitelů.

- (d) Městská část je jako vydavatel povinna posoudit, zda ve vztahu k Reakcím nelze aplikovat některou ze zákonných výjimek, pro které je třeba přistoupit k neuveřejnění některé (nebo všech) z Reakcí. Z textu Sdělení lze uzavřít, že žádná z uvedených výjimek na Sdělení nedopadá a Sdělení má být uveřejněno.
- (e) Městská část je jako vydavatel povinna posoudit, zda Sdělení nebo Reakce v rozsahu skutkových tvrzení obsahují nepravdy. V takovém případě může Městská část přistoupit k úpravě dotčených částí nebo zkrácení dotčených částí Sdělení nebo Reakcí.
- (f) Jako případný následek neuveřejnění, zkrácení nebo změny Sdělení může Zastupitel požadovat uveřejnit tzv. doplňující informaci. Doplňující informaci nebo její část by Městská část měla publikovat opět s odkazem na limity principu odstupňované rovnosti a případného uplatnění zákonných výjimek.

8. VÝHRADY

Předmětem tohoto Stanoviska jsou výlučně otázky uvedené v předmětu právního posouzení (Část 1). Není-li shora výslovně uvedeno jinak, toto Stanovisko je vyhotoveno výhradně na základě právních předpisů České republiky publikovaných ve Sbírce zákonů České republiky k datu vyhotovení tohoto Stanoviska a v souladu s obvyklou interpretací těchto předpisů k těmto dnům. Nelze zcela vyloučit, že by se v budoucnu obvyklá interpretace právních předpisů mohla změnit a nelze ani vyloučit, že by se v konkrétním případě soudy, rozhodci či jiné orgány mohli od obvyklé interpretace právních předpisů odchýlit. Ne všechny otázky řešené v tomto Stanovisku byly posuzovány v rozhodovací praxi soudů či jiných orgánů. V tomto Stanovisku se nevyjadřujeme k žádným otázkám týkajícím se daňových, účetních a celních právních předpisů a jejich interpretace. Není-li výslovně uvedeno jinak, nevyjadřujeme se k faktickým otázkám, včetně otázek obchodní (ekonomické) (ne)výhodnosti posuzovaných transakcí.

9. OMEZENÍ VYUŽITÍ STANOVISKA

Obsah tohoto Stanoviska je důvěrný. Toto Stanovisko je určeno a zpracováno výhradně pro vnitřní potřebu Městské části Prahy 13 a nemůže být poskytnuto třetím osobám nebo ve prospěch či neprospěch třetí strany, ani z něj nemohou třetí osoby vycházet či se na něj spoléhat bez předchozího výslovného souhlasu ACHOUR & PARTNERS advokátní kancelář, s.r.o., a to ani v případě jakéhokoli řízení podle občanského, správního nebo trestního práva. V případě poskytnutí tohoto Stanoviska třetím osobám na základě souhlasu ACHOUR & PARTNERS advokátní kancelář, s.r.o., takovýto souhlas nebude zakládat žádný smluvní vztah k takovýmto třetím osobám.

[REDACTED]

V případě Vaší žádosti jsme připraveni vyhotovit doplňující podrobný rozbor v této věci, případně s Vámi tyto otázky podrobně osobně prodiskutovat.

Budete-li mít v souvislosti s výše uvedeným jakékoli další otázky či připomínky, neváhejte se na nás prosím kdykoli obrátit.

S úctou

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]